

STEM – PREFERENCE POLITICKÝCH STRAN PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

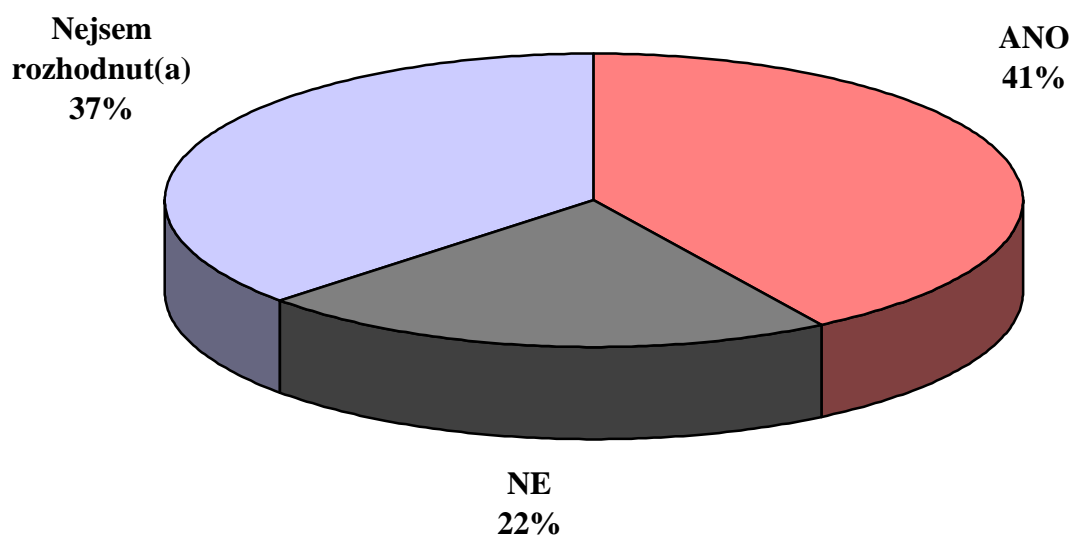
Počátkem května – zhruba měsíc před volbami do Evropského parlamentu jsou dvě pětiny (41 %) českých občanů ochotny se těchto voleb zúčastnit a další téměř dvě pětiny (37 %) svou účast zvažují. Čtyři parlamentní strany překračují pětiprocentní hranici pro získání mandátů, podíl hlasů pro Stranu zelených se pohybuje kolem 3 %. Ve stranických preferencích (tj. mezi všemi dotázanými) vede o tři body ČSSD před ODS (24 % : 21 %). Vyhlídky malých stran byly na počátku května chabé.

Citovaný výzkum STEM byl proveden metodou kvótního výběru ve dnech 5. – 12. 5. 2009 na souboru 1265 respondentů reprezentujících obyvatelstvo ČR starší 18 let. Statistická chyba u tohoto souboru se pohybuje kolem +/- 1,5 procentního bodu u menších stran, u větších stran kolem +/- 2,5 procentního bodu.

Volební účast

Jednoznačnou odpověď ANO na otázku, zda by „příští týden“ šel či šla volit do Evropského parlamentu, dalo 41 % lidí. Volit je odhodláno jít 72 % občanů, kteří by šli nyní volit i do české poslanecké sněmovny, ale jen 2 % z těch, kteří by do našeho parlamentu volit nešli. Ochota jít volit roste jako obvykle s vyšší vzdělání (volit chce jít 60 % absolventů vysokých škol), volit půjdou zřejmě častěji lidé ve věku nad 45 let.

„Pokud by se volby do Evropského parlamentu konaly již příští týden, šel/šla byste Vy osobně volit?“

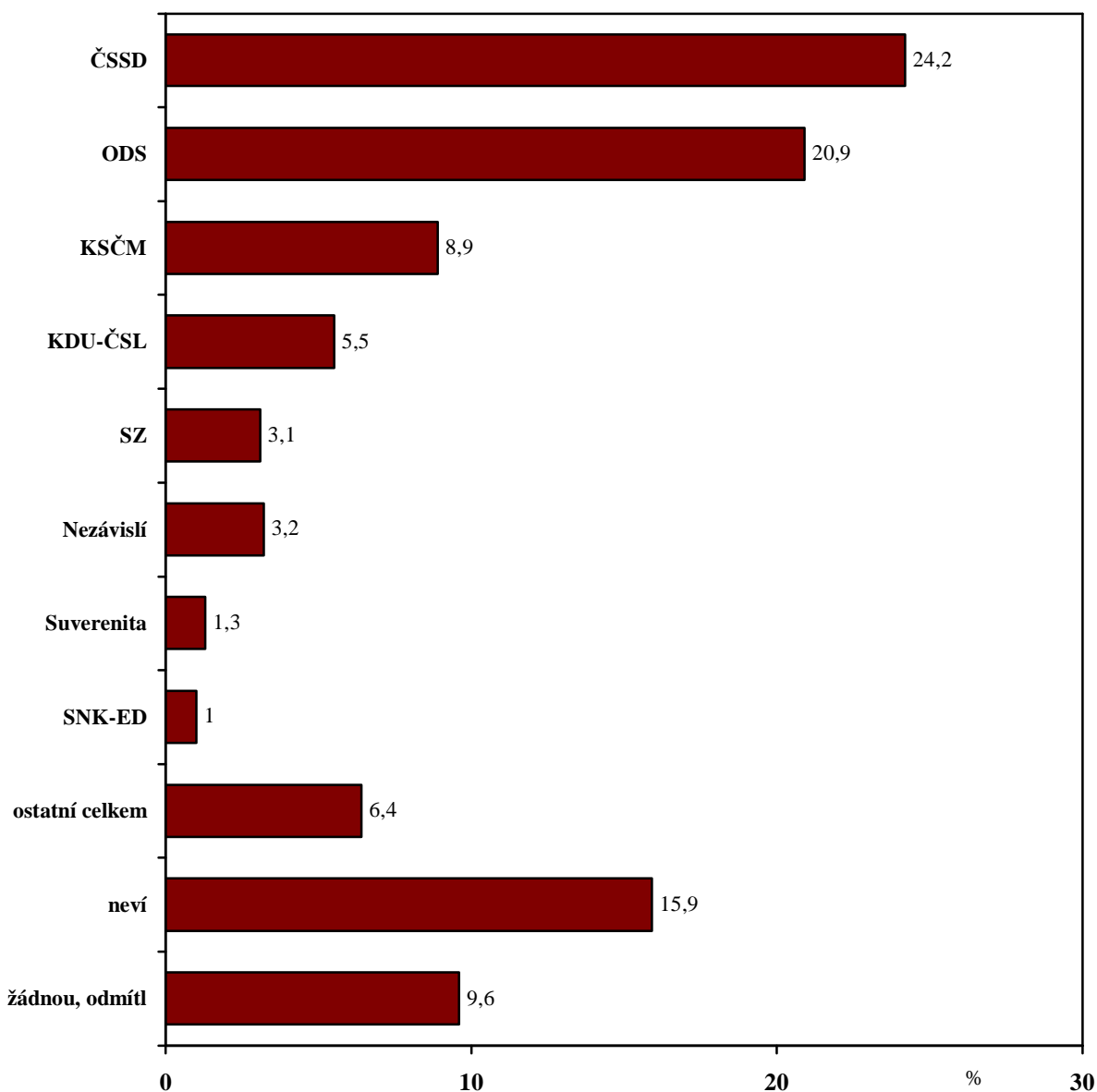
Pramen: STEM, Trendy 5/2009, 1265 lidí starších 18 let

Stranické preference

Při dotazu na stranické preference ohledně voleb do Evropského parlamentu jsme usilovali o to, abychom se co nejvíce přiblížili reálné volební situaci. Předložili jsme proto dotázaným kartu se jmény všech 33 kandidujících stran, hnutí a koalic i se jmény jejich lídrů. Připomenutím jmen kandidujících subjektů a klíčových kandidátů je tato metodika oproti obvyklé otevřené otázce vstřícná zejména vůči menším a méně zavedeným stranám. I přes tuto okolnost preference ukazují, že počátkem května byly vyhlídky neparlamentních subjektů překročit pětiprocentní práh volitelnosti poměrně slabé. Praxe ukazuje, že slibný podíl hlasů pro nezávislé může být deklarovanou podporou hnutí NEZÁVISLÍ, může být ale zčásti též obecným označením pro různé nezávislé subjekty.

„Pokud byste (přesto) šel/šla volit, kterou stranu, hnutí nebo sdružení byste příští týden volil(a) do Evropského parlamentu?“

V grafu jsou uvedeny jen ty strany, které získaly ve stranických preferencích aspoň 1 % hlasů.

Pramen: STEM, Trendy 5/2009, 1265 lidí starších 18 let

Stranické preference ukazují rozložení politických sympatií u celého souboru dotázaných, tj. včetně **nerozhodnutých** a lidí, kteří **nejdou schopni** či ochotni jmenovat preferenci žádné strany či otevřeně řeknou, že nebudou volit žádnou stranu. Jde o základní, hrubý údaj, kde podíly preferencí pro jednotlivé strany jsou ze samotné povahy ukazatele zpravidla **nižší**, než by odpovídalo vlastnímu volebnímu výsledku, o němž rozhodují jen účastníci voleb.

Skutečný volební výsledek bude zásadním způsobem záviset na rozsahu volební účasti a na struktuře účastníků voleb. Pokud by volební účast byla vysoká, podobal by se volební výsledek proporcím uvedených stranických preferencí. ČSSD by mohla získat zhruba 9 poslaneckých křesel, ODS 8, komunisté 3 a lidovci 2 křesla. Data ukazují, že na počátku května bylo volební rozhodnutí zvláště pevné u příznivců ODS, KSČM a KDU-ČSL. Příznivci sociálních demokratů častěji rozvažovali nad volební účastí a značná nejistota ohledně volební účasti se týkala zejména malých stran. Lze to ukázat na skutečnosti, že v podsouboru lidí, kteří svou volební účast nevyklučují, se náskok ČSSD nad ODS snižuje na dva procentní body, u lidí, kteří na začátku května říkali, že jsou pevně rozhodnuti k volbám jít, by ODS nad ČSSD o tři procentní body již vedla. Při nižší volební účasti by modelový výsledek přinesl ODS 9 europoslanců, ČSSD 8, komunistům 3 a lidovcům 2 europoslance.

Představu o voličských tendencích mezi lidmi, kteří svou volební účast do EP nevyklučují, nám schematicky přibližuje následující tabulka, která zachycuje volební úmysl vybraných skupin obyvatel na počátku května. Ukazuje, jak počátkem května vypadaly preference parlamentních stran mezi mladými lidmi, mezi důchodci, mezi lidmi s maturitou či mezi lidmi z venkovských obcí do 5 tis. obyvatel.

Voličské preference parlamentních stran do EP ve vybraných skupinách obyvatel

(údaje v %, dopočet do 100 % v každém sloupci tvoří preference dalších stran a odpovědi "Nevím")

Strana	Mladí 18-29	Důchodci	Lidé s maturitou	Venkov do 5 tis.ob.
ČSSD	18,6	30,1	24,4	26,4
ODS	30,9	12,0	31,2	24,6
KSČM	2,5	21,2	6,2	11,4
KDU-ČSL	4,4	8,5	5,7	7,3
SZ	8,3	0,8	4,8	2,3